

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03 0 U 024275 24 Uvp
Sarajevo, 19.12.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednice vijeća, Vuković Josipa i Babić Stanković Aleksandre, kao članova vijeća, te Hodžić Melise, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja B.A. iz K., P. bb, zastupanog po punomoćniku Gurda Farisu, advokatu iz Olova, ul. Branilaca Olova bb, protiv akta broj: 08-03/1-03.10-1-68/23 od 27.10.2023. godine, tuženog Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Tuzla, u upravnoj stvari oduzimanja i poništavanja vozačke dozvole, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 024275 23 U od 17.09.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 19.12.2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 03 0 U 024275 23 U od 17.09.2024. godine, odbijena je tužba tužitelja B.A. iz K., podnesena protiv osporenog rješenja tuženog Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je kao neosnovana odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Odsjek za administraciju Kladanj, broj: 08-03/10-03.10-1-370/23 od 28.09.2023. godine. Tim prvostepenim rješenjem (tačka 1. dispozitiva) tužitelju se oduzima i poništava vozačka dozvola broj: izdata od Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Odsjek za administraciju Kladanj, dana 25.02.2022. godine, zbog nakupljenih 5 (pet) kaznenih bodova u Registru novčanih kazni. Imenovani (tačka 2. dispozitiva) gubi pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije i smatra se da nema položen vozački ispit za upravljanje motornim vozilom „B“ kategorije, te odmah po pravosnažnosti rješenje je dužan predati vozačku dozvolu u Odsjek za administraciju Kladanj (tačka 3. dispozitiva).

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke, putem punomoćnika, tužitelj pobija navedenu presudu u skladu sa odredbom člana 41. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, odnosno zbog povrede odredaba federalnog zakona. U obrazloženju navoda zahtjeva se ističe: da Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ni na jednom mjestu ne propisuje da se član 226. stav 4. tog zakona odnosi samo na vozače sa vozačkim iskustvom dužim od dvije godine od dana kada su prvi put stekli pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije; da nigdje također nije propisano da kod primjene odredbe člana 184. stav 3. tog zakona ne dolazi u obzir primjena pravila o brisanju kaznenih bodova iz člana 226. stav 4. Zakona; da u slučaju nepostojanja izričito propisanog

izuzetka od primjene općeg pravila o brisanju kaznenih bodova, logično je da se primjenjuje opće pravilo i to sve dok zakon izričito ne propiše izuzetak od njegove primjene u konkretnoj situaciji; da kod tužitelja niti jedan kazneni bod nije sakupljen mimo situacije iz člana 225. stav 1. Zakona, na koju odredbu se upravo nadovezuje odredba člana 226. stav 4. zakona, a koja odredba prema tumačenju prvostepenog suda se ne primjenjuje; da niti jedan građanin čitanjem odredbi Zakona neće doći do zaključka da se pravilo o brisanju kaznenih bodova ne primjenjuje u situaciji iz odredbe člana 184. stav 3. Zakona, odnosno neće moći svoje ponašanje uskladiti sa takvom odredbom, jer je nerazumljiva i ne ispunjava standard „zakonitosti“ u smislu prakse Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu. Iz navedenih razloga se predlaže da sud donese presudu kojom se uvažava zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, pobijana presuda ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak, a tuženi obaveže na naknadu troškova spora.

Na poziv suda u ostavljenom roku, prema uloženoj dostavnici u spis suda, potpisanoj od strane ovlaštenog lica tuženog, tuženi nije dostavio odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Nakon što je ispitao zakonitost pobijane presude u vezi sa navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, u granicama zahtjeva i povreda propisa navedenih u njemu, shodno odredbama člana 45. Zakona o upravnim sporovima, ovaj sud je našao da zahtjev nije osnovan.

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi: da je nesporno utvrđeno da je tužitelj vozački ispit uspješno položio dana 10.02.2022. godine, nakon čega je tužitelju izdata vozačka dozvola broj: ... dana 25.02.2022. godine, kada je stekao pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije; da je u periodu od 25.02.2022. godine do 08.09.2023. godine, u Registru novčanih kazni tužitelj sakupio 5 (pet) kaznenih bodova, odnosno u zakonskom periodu od dvije godine od kada je stekao pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije, pa na taj način su se stekli uvjeti za primjenu člana 184. stav 3. , 4., i 5. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i člana 13. Pravilnika o vozačkoj dozvoli. Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pozivom na navedene odredbe Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i Pravilnika o vozačkoj dozvoli, prvostepenim rješenjem Odjeka za administraciju Kladanj, Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, broj: 08-03/10-03.10-1-370/23 od 28.09.2023. godine, tužitelju se oduzima i poništava vozačka dozvola broj: 189601A74 izdata od Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Odsjek za administraciju Kladanj, dana 25.02.2022. godine, zbog nakupljenih 5 (pet) kaznenih bodova u Registru novčanih kazni, te je odlučeno da tužitelj gubi pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije i smatra se da nema položen vozački ispit za upravljanje motornim vozilom „B“ kategorije, te da je odmah dužan po pravosnažnosti rješenje predati vozačku dozvolu u Odsjek za administraciju Kladanj. Protiv ovog prvostepenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu, koja je odbijena osporenim rješenjem tuženog od 27.10.2023. godine, protiv kojeg rješenja je tužitelj podnio tužbu u upravnom sporu prvostepenom sudu, koja tužba je odbijena pobijanom presudom, uz obrazloženje da je zakonodavac posebno strogo sankcionisao ponašanje vozača koji su prvi put stekli pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije, a koji u toku dvije godine od dana sticanja prava upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije skupe više od četiri kaznena boda. Ovo upravo zbog toga da bi se takva lica prijetnjom sankcijama u vidu oduzimanja i poništenja vozačke dozvole, odvratila od činjenja saobraćajnih prekršaja u tom početnom vremenskom razdoblju upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije (u kom

vremenskom periodu, zbog nedovoljnog vozačkog iskustva, njihovi prekršaji mogu rezultirati težim posljedicama i za njih i za druge učesnike u saobraćaju).

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je, po ocjeni ovog suda, zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, izmijenjenim odredbama člana 184. stav 3. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 9/18 i 46/23), koje su bile na snazi u vrijeme kada je tužitelj počinio predmetne prekršaje, propisano je da licu koje prvi put stekne pravo upravljanja motornim vozilom kategorije B, izuzev vozača kojima je to osnovno zanimanje za vrijeme obavljanja djelatnosti, koje u toku dvije godine od dana sticanja prava upravljanja motornim vozilom kategorije B sakupi četiri kaznena boda, nadležni organ za izdavanje vozačke dozvole oduzće dozvolu i poništiti je, čime on gubi pravo upravljanja motornim vozilom. Prema stavu 4. ove odredbe propisano je da Rješenje o oduzimanju i poništavanju vozačke dozvole donosi organ kod kojeg se vozač vodi u evidenciji, dok prema stavu 5. je propisano da lice kojem je vozačka dozvola oduzeta i poništena u skladu s odredbama ovog člana, smatrat će se da nema položen vozački ispit za upravljanje motornim vozilom kategorije B.

Polazeći od sadržaja odredaba člana 184. stav 3. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini proizilazi da će licu koje prvi put stekne pravo upravljanja motornim vozilom kategorije B, izuzev vozača kojima je to osnovno zanimanje za vrijeme obavljanja djelatnosti, koje, u toku dvije godine od dana sticanja prava upravljanja motornim vozilom kategorije B, sakupi četiri kaznena boda, nadležni organ za izdavanje vozačke dozvole oduzeti dozvolu i poništiti je, čime vozač gubi pravo upravljanja motornim vozilom.

Prema tome kako iz nespornih činjenica predmeta utvrđenih u upravnom postupku koji je prethodio podnošenju tužbe za pokretanje upravnog spora, proizilazi da je tužitelj u periodu od 2 (dvije) godine, od dana sticanja prava upravljanja motornim vozilom "B" kategorije, skupio 5 (pet) kaznenih poena, što predstavlja razlog za oduzimanje i poništenje vozačke dozvole po odredbama člana 184. stav 3. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, suprotno navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje, pravilno je prvostepenim aktom riješeno kada je tužitelju oduzeta i poništena vozačka dozvola, te riješeno da tužitelj gubi pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije i smatra se da nema položen vozački ispit za upravljanje motornim vozilom „B“ kategorije, obzirom da u periodu od 2 (dvije) godine, od dana sticanja prava upravljanja motornim vozilom "B" kategorije, je skupio 5 (pet) kaznenih poena, kako je to naprijed istaknuto.

Također, suprotno navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje prvostepeni sud je pravino ocijenio neosnovanim navode tužbe o nepravilnoj primjeni odredaba člana 184. stav 3. i člana 226. stav 4. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, a koje navode tužitelj sada ponavlja i u zahtjevu za vanredno preispitivanje, o čemu je prvostepeni sud dao jasne, potpune i iscrpne razloge (strana 4, paus 1 do 5 odozdo i strana 5 obrazloženja prvostepene presude), koje kao takve u cijelosti prihvata i ovaj sud.

Pri tome valja istaći da odredba člana 226. Stav 4. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini se samo primjenjuje na vozače sa vozačkim iskustvom dužim od 2 godine, od dana kada su prvi put stekli pravo upravljanja motornim

vozilom „B“ kategorije i koji su protekom tog roka, u toku jedne godine sakupili kaznene bodove. Shodno tome sasvim jasnim slijedi zaključak da brisanje kaznenih bodova iz evidencije za lica koja su prvi put stekla pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije ili tzv. početnike, se vrši tek protekom roka od 2 godine, a kako to proizilazi iz odredbi člana 184. stav 3. navedenog zakona i člana 13. stav 1. Pravilnika o vozačkoj dozvoli ("Službeni glasnik BiH", broj 9/19 i 57/22), naravno ukoliko u tom početnom periodu od 2 godine od dana kada su prvi put stekli pravo upravljanja motornim vozilom „B“ kategorije nisu sakupili 5 (pet) kaznenih poena.

Imajući u vidu izneseno ovaj sud je i ostale navode zahtjeva ocijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Hodžić Melisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Bajrović Aida, s.r.